

ADVENT 2017

GOD DOORBREEKT ONZE EENZAAMHEID

Enkele jaren geleden stonden de media vol van een lugubere vondst in een huis in Rotterdam. Men vond de resten van een vrouw. Meer dan 10 jaar lang was zij al dood en niemand had haar gemist. Symbool van grondeloze eenzaamheid. Nu is dit natuurlijk een extreem voorbeeld, maar wij weten allemaal dat eenzaamheid in onze samenleving een groot probleem is. Veel oudere mensen leiden een eenzaam bestaan. In de tijd dat ik in Utrecht parochiepriester was, bezocht ik ouderen die twee keer per week iemand op bezoek kregen. Voor de rest waren zij alleen thuis.

Maar eenzaamheid speelt helaas niet alleen bij oudere mensen in onze samenleving. Een niet gering aantal jonge mensen heeft ook met eenzaamheid te kampen. En er zijn genoeg echtparen die fysiek samen zijn maar geestelijk eenzaam zijn omdat zij de meest wezenlijke dingen van het bestaan niet met elkaar kunnen delen. Uiteindelijk, zo zegt menig filosoof, is ieder mens op een bepaalde hoogte eenzaam. Ieder mens heeft een kern die verborgen blijft voor de ander. Tegelijkertijd proberen mensen die existentiële eenzaamheid te doorbreken door het zoeken van onderlinge verbondenheid, vriendschap en liefde.

God zoekt ons op

In de komende adventsweken bereiden wij ons voor op het kerstfeest. Het kerstfeest is een feest van verbondenheid; van licht en verlangen naar vrede. De kerstboom wordt opgetuigd en lekker eten ingekocht. Familie en vrienden worden uitgenodigd, misschien ook wel om onze eenzaamheid te verdrijven want wij beseffen dat wij als mens alleen maar gelukkig kunnen zijn in verbondenheid met anderen.

In veel katholieke gezinnen wordt ook een kerststal geplaatst. Het christelijk kerstfeest draait immers om de geboorte van Jezus. Met Kerstmis wordt duidelijk dat God onze eenzaamheid wil doorbreken. In het kerstevangelie van Lucas wordt dat concreet verteld, inclusief zingende engelen en aanbiddende herders. In het Evangelie van Johannes klinkt het allemaal wat meer abstract en theologisch: het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond. Maar beide evangelisten zeggen met andere woorden hetzelfde: God komt ons in Jezus opzoeken. In Jezus toont God zijn liefde voor ons en laat Hij zien dat die liefde de zin van ons leven vormt.

Is Christus welkom?

De grote vraag aan ieder van ons: ga ik in op het aanbod van God? Kan Christus werkelijk in mijn leven komen? Is er plaats voor Jezus in mijn herberg? Wil ik werkelijk in vriendschap met Jezus leven? Op naam van verschillende christelijke denkers staat de volgende opmerking: 'Als Christus

duizendmaal geboren zou zijn in de stal van Bethlehem, maar niet in ons hart, dan was zijn geboorte waardeloos'. Ik hoor in deze woorden een echo van de opmerking van Johannes de Doper: 'Hij (= Christus) moet groter worden; ik kleiner'. Ik denk ook aan de mystieke woorden van de apostel Paulus: 'Niet ik leef, maar Christus leeft in mij'.

Wij raken hier de kern van ons christelijk bestaan. Christelijk leven vraagt om een omvorming; om een transformatie. Mijn eigen ik moet steeds meer Christusgelijkvormig worden. Anders gezegd: ik moet steeds meer een Christophorus, een Christusdrager worden. Als wij Jezus werkelijk navolgen, zullen wij biddende mensen zijn die God centraal stellen in ons leven. Wij zullen dan niet gevangen blijven in eigenbelang maar de naastenliefde gestalte geven. Wij zullen ons dan niet verharden maar bij ruzie werkelijk kiezen voor vergeving en verzoening. Wij zullen dan mild en barmhartig zijn voor elkaar en zo Gods mildheid en barmhartigheid weerspiegelen.

Ik wens u een vruchtbare tijd van Advent op weg naar Kerstmis.

Mgr. dr. Gerard de Korte

Agenda Mgr. De Korte

Doordeweeks: 8.30 uur H. Eucharistie in de kathedraal (tenzij anders aangegeven)

December

- 1 15.00 uur lezing met gouverneur Th. Bovens (provincie Limburg) in de kathedraal met aansluitend ontvangst op het Sint-Janscentrum
- 2 20.00 uur diaconaal toneelstuk, Rosmalen
- 3 10.00 uur TV-interview met Leo Fijen
10.30 uur TV mis vanuit Uden
- 4 11.00 uur Permanente Raad, Utrecht
13.00 uur delegatie bestuur Kansfonds, Utrecht
- 5 16.00 uur bestuursleden ZLTO
- 7 10.00 uur stafvergadering
- 8 Dies Natalis Rolduc
avond: diner Katholieke Universiteit Nijmegen
- 9 10.30 uur lezing, Brakkenstein Nijmegen
- 10 9.30 uur H. Eucharistie Empel b.g.v. het 65-jarig bestaan Landelinuskerk
- 11 14.30 uur lezing in De Voorhof, Oisterwijk
20.00 uur kerstconcert Van Lanschot in de kathedraal
- 12 10.00 uur bisschoppenvergadering, Vleuten
- 13 20.00 uur lezing over de toekomst van de Kerk, Veghel
- 14 10.00 uur stafvergadering
14.00 uur priesteraad
- 15 10.30 uur interview ChristenUnie over bundel katholiek sociaal denken
18.00 uur bijeenkomst met Indiase priesters
- 16 18.00 uur ontmoeting weldoeners St. Janskathedraal
- 17 11.00 uur H. Eucharistie, Vught
16.00 uur volkskerstzang, Provinciehuis Den Bosch
- 18 19.30 uur diocesane Lekenraad
- 19 14.00 uur ontmoeting pastores dekenaat Boxmeer-Cuijk-Gemert, Cuijk
- 20 14.30 uur viering met de bisdommedewerkers
19.30 uur voorstelling Brabant Talent in de kathedraal
- 21 10.00 uur stafvergadering

16.00 uur kerstviering Vincentiusvereniging, Theater a/d Parade Den Bosch

- 24 11.00 uur deelname aan de talkshow KRAAK van Omroep Brabant, Eindhoven
- 25 Eerste Kerstdag
00.00 uur Nachtmis in de kathedraal
10.00 uur H. Eucharistie, kathedraal

Benoemingen / ontslagen

Mevrouw **J.A.M. van Oosterhout** te Arnhem per 1 november 2017 de pastorale opdracht en zending als pastoraal werkster ten behoeve van het straatpastoraat te 's-Hertogenbosch.

De hoogerwaarde heer **D.A.W.M. Hendrickx** te Heeswijk-Dinther per 7 november 2017 benoeming tot waarnemend pastoor van de parochie Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen (Heikant-Quirijnstok) te Tilburg.

De eerwaarde heer drs. **P.C.G. de Vries** te Helmond per 1 december 2017 benoeming tot coördinator zorg en welzijn van het bisdom 's-Hertogenbosch onder gelijktijdig eervol ontslag als diaken van de parochie Heilige Lambertus te Helmond.

De eerwaarde heer **R.A. Schravendeel** te Tilburg per 3 december 2017 benoeming tot diaken van de parochie Zalige Peerke Donders te Tilburg.

De zeereerwaarde heer **X. Arokiasamy** te Someren per 1 januari 2018 eervol ontslag als pastoor van de parochie Heilige Franciscus te Asten in verband met terugkeer naar India.

De zeereerwaarde heer **K.W.M. van Roosmalen** te Reusel met in-gang van 1 januari 2018 eervol

ontslag als pastoor van de parochie Sint Clemens te Reusel.

In memoriam

Op 6 november 2017 is te Schaijk overleden de hoogerwaarde heer **mgr. Petrus Godefridus Johannes Maria van Velthoven**, emeritus-pastoor van de parochie H. Joseph te Venhorst.

De hoogerwaarde heer Van Velthoven werd geboren in 's-Hertogenbosch op 23 oktober 1926 en tot priester van het bisdom van 's-Hertogenbosch gewijd op 30 mei 1953. In 1956 is hij bij de herindeling van de bisdommen geïncardineerd in het bisdom Breda.

Hij was achtereenvolgens werkzaam als kapelaan te Raamsdonksveer (parochie O.L. Vrouw Tenhemelopneming) van 1953 tot 1957, als kapelaan te Breda (Sacramentskerk) van 1957 tot 1961 en als luchtmachtaalmoezenier van 1961 tot 1986.

Per 15 oktober 1986 werd hij benoemd tot pastoor van de Parochie H. Joseph te Venhorst uit welke functie hem wegens emeritaat per 1 oktober 2007 eervol ontslag is verleend, waarna hij nog vele jaren in genoemde kerk als assistent werkzaam bleef.

Voor zijn vele verdiensten is pastoor Van Velthoven onderscheiden als kapelaan van Z.H. de Paus en als Officier in de Orde van Oranje-Nassau.

Op 10 november 2017 is na een kort en ernstig ziekbed te Tilburg overleden de zeereerwaarde heer **Bernardus L.G. Jansen** o.praem, pastoor (moderator-teamleider) van de parochie Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen (Heikant-Quirijnstok) te Tilburg.

Pastor Jansen is geboren in Almelo op 1 april 1951 en tot priester van de Norbertijner Abdij van

Berne gewijd op 13 december 2003. Van 2004 tot 2013 was hij in het bisdom werkzaam als pastoor van de parochies H. Petrus te Berlicum en Allerheiligst Sacrament te Middelrode, welke parochies in 2010 samengingen als parochie Heilige Norbertus. Per 15 augustus 2013 werd hij benoemd tot pastoor (teamleider) van de parochie Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Tilburg.

Mogen zij rusten in vrede!

Doorgeven van generatie op generatie

De jaarlijkse Dag van het Jodendom beoogt kennis over het jodendom onder christenen te bevorderen en wil tevens de actieve dialoog tussen Joden en christenen stimuleren. Als thema voor 2018 is gekozen voor: 'Ledor-Wador – Doorgeven van generatie op generatie'.

Het gaat over het doorgeven van (ge-loofs)traditie. Wat geven we door? Wat bedoelen we precies met 'Joodse traditie' en 'christelijke traditie'? Betekent 'traditie' voor iedere Jood of christen hetzelfde? Wie geeft de traditie door? Waar gebeurt dat, en hoe? Veel stof om over na te denken en met elkaar over in gesprek te gaan.

We willen dat doen op zondag 14 januari 2018 in Den Bosch met een drietal lezingen, die achtereenvolgens de aandacht richten op de veranderende samenleving waarbinnen we kerk zijn, op de taak van de synagoge, en de betekenis van het gezin. De lezingen worden verzorgd door Mgr. G. De Korte, Rabbijn M. Levine (Nederlands Israëlitisch Gemeente Nijmegen) en Rabbijn C. Zeidler (Liberaal Joodse Gemeente Brabant). U bent van harte welkom op deze middag. Graag wel vóór 5 januari 2018 - onder vermelding

van naam en contactgegevens - aanmelden. (email: avdels@bisdomdenbosch.nl).

Het is echter niet alleen interessant om een bisschop en twee rabbijnen over het onderwerp te horen vertellen. Mooier zou zijn als ouders en grootouders, onderwijzers en opvoeders, hierover met elkaar in gesprek zouden gaan. De Landelijke Katholieke Raad voor Kerk en Jodendom heeft daarom materiaal uitgebracht om eenvoudig met het thema aan de slag te kunnen. Aan de parochies de oproep om parochianen en andere geïnteresseerden uit te nodigen tot een gesprek over het thema 'Doorgeven - van generatie op generatie'. Zo'n bijeenkomst is niet moeilijk te organiseren. Het materiaal inclusief tips voor begeleiders is te downloaden (www.dagvanhetjodendom.nl). Wie er de voorkeur aan geeft om bijeen te komen rondom een door allen gelezen boek, bevelen we het boek 'Mazzel Tov' van Margot Vanderstraten aan. Op de site van de Dag van het Jodendom staan enkele boeiende citaten uit dit boek en verder treft u op deze site een preeksuggestie aan, aansluitend bij de Dag van het Jodendom en de lezingen van de tweede zondag door het jaar B (zondag 14 januari).

Ellen Kleinpenning

Verdiepingsdag 'Advent: 2 get there'

Met Kerstmis vieren we dat God mens wordt in zijn zoon Jezus Christus. In de Advent willen we ons hierop voorbereiden. Hoe kunnen we Hem bewust op het spoor komen?

Op zondag 17 december zijn alle jongeren van 16 tot 30 jaar welkom voor een verdiepingsdag met

als thema 'Advent: 2 get there.' We zijn te gast bij de trappisten van abdij O.L.V. van Koningshoeven in Berkel-Enschot. We starten om 11.00 uur met de hoogmis en lunchen daarna samen. Hierna zal 'internet-jezuïet' Nikolaas Sintobin laten zien hoe we God concreet op het spoor kunnen komen in het leven van elke dag. Dit doet hij aan de hand van de spiritualiteit van Ignatius van Loyola, stichter van de orde van de Jezuiten. Hij zal dit toepassen in een YouTube-meditatie en aan de hand van het 'levensgebed'. We sluiten de dag om 17.00 uur af met de vespers en aanbidding samen met de trappisten.

Wil je er bij zijn? Meld je dan uiterlijk 10 december aan via onze Facebookpagina of door te mailen naar: jongeren@bisdomdenbosch.nl.

Naar de WJD in Panama

In januari 2019 worden de Wereldjongerendagen in Panama gehouden. Dat lijkt nog erg ver weg, maar achter de schermen wordt hard gewerkt om vanuit Nederland voor jongeren van 18 tot 30 jaar een bijzonder reisaanbod te organiseren met als thema 'Discover your identity'. Het is lucratief om je vroeg aan te melden.

De landelijke reis wordt georganiseerd door Jong Katholiek en de VNB en wordt aangeboden voor de vroegboekprijs van € 1.499,-. Dit is een all-in prijs inclusief het standaard WJD-pakket en het vervoer. Voor specificaties en boeking kunt u kijken op: www.vnb.nl (reisnummer PA1901). De vroegboekprijs geldt tot eind januari 2018. Naar verwachting zal de prijs van de reis nadien aanzienlijk stijgen.

De Wereldjongerendagen (WJD) zijn het grootste jongerenevenement ter wereld.

Honderdduizenden jongeren uit de hele wereld komen samen om het katholieke geloof te vieren. WJD betekent dan ook: vrienden maken, culturen leren kennen, samen de Eucharistie vieren, grenzen verleggen en veel gezelligheid.

Als thema voor deze editie van de WJD koos paus Franciscus het Schriftwoord: Zie de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar uw woord. De Nederlandse organisatie nodigt jongeren uit om zich in de zoektocht naar de eigen identiteit te laten inspireren door de hoop, de moed en het voorbeeld van Maria.

De WJD staan in het teken van de wereld en Panama ontdekken, aldus Jong Katho-

Colofon

De nieuwsbrief is een uitgave van het **bisdom van 's-Hertogenbosch**. De *BisdomNieuwsbrief* wordt gratis verspreid bij het pastoraal kader en bij belangstellenden.

Een bijdrage ter dekking van de kosten wordt op prijs gesteld (publiciteitsfonds NL63 INGB 0001 3284 65)

Aan- / afmeldingen en wijzigingen voor de nieuwsbrief kunnen doorgeven worden via het mailadres: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

Bezoekadres:

Parade 11

5211 KL 's-Hertogenbosch

Postadres: Postbus 1070

5200 BC 's-Hertogenbosch

T: 073 523 20 20

E: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

W: www.bisdomdenbosch.nl

Verschijnt elf maal per jaar

liek. 'Maar ook ontdekken wie je bent, waar je staat in de wereld, wat jouw bijdrage kan zijn aan een betere wereld. Wie ben jij op je werk, op de plek waar je studeert? Wat betekent het om katholiek te zijn, hoe belangrijk is de katholieke identiteit in deze snelle wereld?

Met elkaar gaan we op zoek naar antwoorden op deze vragen.'

Panama is een tropisch land dat bijna twee keer zo groot is als Nederland. Het heeft slechts 3,5 miljoen inwoners. Het land heeft een prachtige natuur en een prettig klimaat. De WJD worden georganiseerd in de Panamese zomer, de droge periode in januari. Ruim 80 procent van de inwoners is katholiek. De mensen staan bekend als vriendelijk en gastvrij. De bevolking is trots om de WJD te organiseren.

Op 250 km van Panama stad ligt het bisdom Santiago de Veraguas. Daar zijn de Nederlandse pelgrims te gast tijdens de zogenoemde Days in the Diocese. Ze mogen er de gastvrijheid van Panama ervaren en verblijven in gastgezinnen.

Van 22 t/m 27 januari 2019 is de WJD in Panama-Stad. Drie ochtenden is er een Nederlands programma. In de middagen en avonden is er een jongerenfestival met muziek, theater, discussie en nog veel meer op tal van plaatsen in de stad. Hoogtepunten zijn de aankomst van de paus, de kruisweg, de avondwake onder de sterrenhemel van Panama, en de slotviering met de paus en honderdduizenden jongeren.

Iedereen van 18 t/m 30 jaar is welkom. De WJD is een katholiek evenement, maar jongeren van alle geloofsovertuigingen zijn van harte welkom. Ben je geïnspireerd door geloof, wil je andere culturen ontmoeten, ga je graag uitdagingen aan, wil je grenzen verleggen,

de wereld ontdekken? Dan is deze reis voor jou.

reisdata

Vertrek uit Nederland:

15 of 16 januari.

Days in the Diocese:

17 t/m 21 januari.

WJD in Panama-Stad:

22 t/m 27 januari.

Terugreis naar Nederland:

28 of 29 januari.

Adventsactie 2017: Hoop voor moeder en kind

Wie ooit moeder werd, weet dat je leven daarmee wezenlijk verandert. Opeens, van het ene moment op het andere, maak je deel uit van iets groters. In onze kinderen wordt geschiedenis zichtbaar, maar ook toekomst.

Adventsactie 2017 vraagt aandacht voor vijf bijzondere projecten waarin moeders en kinderen centraal staan.

Net als de Vastenactie met Pasen, zamelt de Bisschoppelijke Adventsactie in de aanloop naar Kerstmis geld in voor projecten in de Derde Wereld.

Dit jaar is ervoor gekozen om de hoop van moeders en kinderen op een betere toekomst centraal te stellen. Hoop op een toekomst die de onze zal overstijgen. Hoop dat onze kinderen een verschil ten goede zullen maken. Hoop ook, dat zij het Licht van de wereld in zich zullen dragen, net als destijds die kleine baby in Bethlehem. De Adventsactie steunt de opvang van straatkinderen in Rwanda in pleeggezinnen, de opleiding van alleenstaande moeders in Congo, de bestrijding en preventie van ondervoeding bij moeders met hiv en hun kinderen in Malawi, de hulp aan kwetsbare vrouwen in Burkina Faso en een gezond huis voor de allerarmsten in de Westelijke Jordanoever. Kijk voor meer informatie op: www.adventsactie.nl